ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III — Warszawa, dnia 6 lipca 1939 r. — Nr 41

TREŚĆ:

119.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 czerwca 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 4 lutego 1939 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Torunia.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Toruniu w dniu 4 lutego 1939 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Torunia.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 13 maja 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 33, poz. 93).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

120.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 czerwca 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 11 marca 1939 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze powiatów: leszczyńskiego, gostyńskiego, kościańskiego, rawickiego, wolsztyńskiego i śremskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Lesznie w dniu 11 marca 1939 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze powiatów: leszczyńskiego, gostyńskiego, kościańskiego, rawickiego, wolsztyńskiego i śremskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 5 maja 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 32, poz. 88).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

121.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Puław i powiatu puławskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 16 marca 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Puławach, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Puław i powiatu puławskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Puławach w dniu 16 marca 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez:

1) *kpt. Gniewińskiego Władysława* — z ramienia Baonu Saperów Kaniowskich w Puławach, 2) *Krzemińskiego Piotra,* Puławy, Włostowice, 3) *Steckiego Ignacego,* Puławy, Włostowice, 4) *Pruszyńskiego Józefa,* Puławy — miasto, 5) *Czepkowskiego Ignacego,* Puławy — miasto, 6) *inż. Dobrowolskiego Antoniego* w imieniu Państwowego Zarządu Wodnego w Puławach, 7) *Kozę Antoniego,* Puławy—Wólka Profecka, 8) *Gila Aleksandra,* Kazimierz Dolny, 9) *Doraczyńskiego Bolesława,* Kazimierz Dolny, 10) *Matyko Wacława,* Kazimierz Dolny, 11) *Kolkę Ignacego,* Końskowola, 12) burmistrza *Rychłowskiego Eugeniusza* i wiceburmistrza *Gąsowskiego Tadeusza* w imieniu Zarządu Miejskiego w Puławach, 13) *Kusia Józefa,* Puławy, 14) *Strzałkowskiego Franciszka,* Puławy, 15) *Zadurę Aleksandra,* Puławy i 16) *inż. Trojanowskiego Zygmunta* w imieniu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego i Wydziału Powiatowego w Puławach;

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Puławach.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy V Okręgu (Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście Nr 56) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:

(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 30.VI. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla robót budowlanych w powiecie puławskim.

W dniu 16 marca 1939 r. na konferencji, odbytej w lokalu Starostwa Powiatowego w Puławach, pomiędzy następującymi pracodawcami: 1) *kpt. Gniewińskim Władysławem* — z ramienia Baonu Saperów Kaniowskich w Puławach, 2) *Krzemińskim Piotrem,* Puławy, Włostowice, 3) *Steckim Ignacym,* Puławy, Włostowice, 4) *Pruszyńskim Józefem,* Puławy — miasto, 5) *Czepkowskim Ignacym,* Puławy — miasto, 6) *inż. Dobrowolskim Antonim,* przedstawicielem Państwowego Zarządu Wodnego w Puławach, 7) *Kozą Antonim,* Puławy — Wólka Profecka, 8) *Gilem Aleksandrem,* Kazimierz Dolny, 9) *Doraczyńskim Bolesławem,* Kazimierz Dolny, 10) *Matyko Wacławem,* Kazimierz Dolny, 11) *Kolkiem Ignacym,* Końskowola, 12) burmistrzem *Rychłowskim Eugeniuszem* i wiceburmistrzem *Gąsowskim Tadeuszem,* przedstawicielami Zarządu Miejskiego w Puławach, 13) *Kusiem Józefem,* Puławy, 14) *Strzałkowskim Franciszkiem,* Puławy, 15) *Zadurą Aleksandrem,* Puławy i 16) *inż.*

Trojanowskim Zygmuntem, przedstawicielem Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego i Wydziału Powiatowego w Puławach — z jednej strony,

a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Puławach, w osobach: prezesa *Sikory Andrzeja* i członków zarządu: *Wnuka Feliksa, Dobosza Bolesława, Wnuka Jana, Skowronka Jana, Kusia Kazimierza i Kowalskiego Bronisława* — z drugiej strony,

został zawarty następujący układ zbiorowy pracy dla robót budowlanych na obszarze powiatu puławskiego:

§ 1.

Ustala się następujące stawki płac za jedną godzinę pracy dla poniżej wyszczególnionych pracowników budowlanych:

a)	dla murarzy I kategorii	zł	1,20
b)	„ „ II „	„	1,10
c)	„ „ III „	„	0,85
d)	„ cieśli I „	„	0,90
e)	„ „ II „	„	0,80
f)	„ stolarzy bud. I kategorii	„	0,90
g)	„ „ „ II „	„	0,80
h)	„ pomocy wszelkiego rodz.	„	0,45
i)	„ koźlarza	„	0,70
j)	„ gracownika	„	0,55

§ 2.

Wypłata zarobków odbywać się będzie co tydzień lub co 14 dni w sobotę, bezpośrednio po ukończeniu pracy i na miejscu pracy.

§ 3.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. O ile na miesiąc przed upływem terminu układu, to jest do dnia 1 marca 1940 r., nie zostanie za-

powiedziane jego wygaśnięcie, układ przedłuża się na następny rok, to jest do dnia 31 marca 1941 r., z zachowaniem miesięcznego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Puławy, dnia 16 marca 1939 r.

Pracodawcy:

(—) *Gniewiński*, (—) *Rychłowski*, (—) *Dobrowolski*,
(—) *Czepkowski*, (—) *Koza*, (—) *Stecki*, (—) *Krzemiński*,
(—) *Pruszyński*, (—) *Kuś*, (—) *Zadura*, (—) *Kolek*,
(—) *Trojanowski*, (—) *Doraczyński*, (—) *Matyko*,
(—) *Strzałkowski*, (—) *Gąsowski*, (—) *Michał Skubisz*,

Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Puławach:

(—) *Sikora*, (—) *F. Wnuk*, (—) *Jan Wnuk*, (—) *J. Skowronek*,
(—) *Bolesław Dobosz*, (—) *Bronisław Kowalski*, (—) *Kaz. Kuś*

Przy udziale:
dr St. Koźmian Rejcher
Inspektor Pracy 26 Obwodu

Rejestruję. Dnia 24 marca 1939 r.
Nr rej. 14/64-9

Inspektor Pracy V Okręgu:
(—) *S. Kwapiński*

122.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wągrowca i powiatu wągrowieckiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 19 kwietnia 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Poznaniu, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wągrowca i powiatu wągrowieckiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Wągrowcu w dniu 19 kwietnia 1939 r. w drodze dobrowolnego orzeczenia arbitrażowego:

a) po stronie pracodawców przez *Szymona Wachowiaka* — burmistrza m. Wągrowca, *Stefana Lijewskiego* — przedsiębiorcę budowlanego w Wągrowcu, *Sylwestra Czerwińskiego* — przedsiębiorcę budowlanego w Wągrowcu, *Jana Rejewskiego* — budowniczego w Wągrowcu, *Stanisława Szymańskiego* — przedsiębiorcę budowlanego w Damasławku oraz przez Cech budowlany murarsko-ciesielski w Wągrowcu w osobach: *H. Grodhowicza, Nalewalskiego i M. Rączkowskiego,*

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Wągrowcu, w osobach: *Fr. Kowalewskiego* — sekretarza okręgowego, *Józefa Małeckiego* — prezesa Oddziału i *Jana Laskowskiego* — członka Zarządu Oddziału oraz przez Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Gnieźnie, w osobie *Stanisława Idziora* — sekretarza okręgowego.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego Nr 35/37) w ciągu dni 14.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:
(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O S. z dn. 30.VI. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla robót budowlanych, zawarty w Wągrowcu w dniu 19 kwietnia 1939 r. w drodze dobrowolnego orzeczenia arbitrażowego.

Zgodnie z zapisem na arbitraż, dokonanym w dniu 17 kwietnia 1939 r. przez następujące organizacje oraz osoby:

ze strony pracodawców:

Szymon Wachowiak — burmistrz m. Wągrowca,

Stefan Lijewski — przedsiębiorca budowlany w Wągrowcu,

Sylwester Czerwiński — przedsiębiorca budowlany w Wągrowcu,

Jan Rejewski — budowniczy w Wągrowcu,

Stanisław Szymański — przedsiębiorca budowlany w Damasławku, oraz

Cech budowlany murarsko-ciesielski w Wągrowcu, reprezentowany przez *Grodhowicza, Nalewalskiego i M. Rączkowskiego,*

ze strony pracowników:

Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Wągrowcu, reprezentowany przez: *Fr. Kowalew-*

skiego — sekretarza okręgowego, *Małeckiego Józefa* — prezesa Oddziału w Wągrowcu i *Laskowskiego Jana* — członka Zarządu Oddziału w Wągrowcu, oraz

Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Gnieźnie, reprezentowany przez *Idziora Stanisława* — sekretarza okręgowego.

Komisja arbitrażowa w składzie:

Przewodniczący: *Edmund Zenkteler*, starosta powiatowy w Wągrowcu,

Członkowie: *Tadeusz Karwowski*, inspektor pracy 61 obwodu w Gnieźnie,

Kopczyński Mieczysław, naczelnik Sądu Grodzkiego w Wągrowcu,

na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 1939 r., po zbadaniu całokształtu sprawy, postanawia ustalić następujące minimalne stawki zarobkowe dla robotników, zatrudnionych przy robotach budowlanych na obszarze miasta Wągrowca oraz powiatu wągrowieckiego:

§ 1.

Płace godzinowe.

1) Płaca godzinowa dla murarza i cieśli . . . . 72 gr
2) „ „ „ robotników przy noszeniu wapna lub cegły . . . . 55 „
3) „ „ „ robotnika zwykłego przy pracach naziemnych i podziemnych 50 „
4) „ „ „ robotników w wieku od 18-21 lat 42 „

§ 2.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 19 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. O ile na trzy miesiące przed upływem terminu układu, tj. najpóźniej do dnia 31 grudnia 1939 r.

nie nastąpi pisemne zapowiedzenie jego wygaśnięcia, układ przedłuża się na dalszy rok, z zachowaniem powyższego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Przewodniczący: (—) *Zenkteler*

Członkowie: (—) *T. Karwowski*
(—) *Kopczyński*

Rejestruję. Poznań, dnia 24 maja 1939 r.
Nr rej. 112.

Inspektor Pracy X Okręgu:
(—) *dr Mroczkowski*

123.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 30 maja 1939 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Białegostoku na rok służbowy 1939/40.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana pismem Inspektora Pracy VI Okręgu z dnia 15 kwietnia 1939 r. Nr 13D/1-9, na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) w brzmieniu art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) w składzie:

Przewodniczący: *inż. Jan Kandiak*, Inspektor Pracy 32 Obwodu, powołany przez Inspektora Pracy VI-go Okręgu w Białymstoku,

Członkowie: *Stanisław Brosz*, Sędzia Sądu Grodzkiego w Białymstoku, powołany przez Prezesa Sądu Okręgowego w Białymstoku i

Stefan Swiechowski, Referendarz Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, powołany przez Wojewodę Białostockiego,

na posiedzeniach w dniach 24 i 30 maja 1939 r.

o r z e k ł a:

I. Zasady ogólne.

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich na obszarze m. Białegostoku, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć, z wyłączeniem młodocianych do ukończonych lat 18, której właściciel nieruchomości lub jego zastępca poruczył utrzymywanie w niej porządku w ramach, określonych w § 12 niniejszego orzeczenia stosownie do wykonywanych czynności.

§ 2.

Warunki pracy i płacy orzeczenia niniejszego obowiązują na rok służbowy 1939/40.

Rok służbowy zaczyna się od dnia 1 kwietnia 1939 r., a kończy się z upływem dnia 31 marca 1940 r.

§ 3.

Orzeczenie niniejsze stanowi podstawę do zawierania umów indywidualnych o pracę.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki mniej korzystne dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, są nieważne i z mocy prawa są zastąpione postanowieniami niniejszego orzeczenia.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki korzystniejsze dla pracownika, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, są ważne.

§ 4.

Spory, powstałe na tle niniejszego orzeczenia, podlegają rozpatrywaniu przez Sąd Pracy w Białymstoku. Do czasu załatwienia zatargu przez Sąd Pracy zarówno właścicielowi, jak i dozorcy nie wolno zrywać umowy o pracę, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w § 7 niniejszego orzeczenia.

II. Zawarcie i rozwiązanie umowy o pracę.

§ 5.

Umowę o pracę zawiera się bądź na piśmie, bądź ustnie, przy czym w obu przypadkach ma nastąpić dopuszczenie dozorcy do pracy.

Właściciele nieruchomości winni przyjmować dozorców tylko spośród bezrobotnych, zarejestrowanych w Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy, zamieszkałych co najmniej rok w Białymstoku.

Pierwsze 14 dni pracy dozorcy stanowią okres próbny. Praca w okresie próbnym zalicza się do okresu czasu pracy dozorcy.

§ 6.

Niezwłocznie po upływie okresu próbnego właściciel nieruchomości lub jego zastępca winien wydać dozorcy książeczkę obrachunkową, zawierającą wyszczególnienie obowiązków dozorcy, opis powierzonych mu inwentarzy oraz kontrolę wydanej mu pensji. Książeczka winna być wydana według wzoru, ustalonego przez Inspektora Pracy VI Okręgu.

§ 7.

Umowa o pracę rozwiązuje się:

a) w okresie próbnym w każdej chwili przez którąkolwiek ze stron bez uprzedniego wypowiedzenia;

b) z końcem roku służbowego po uprzednim wypowiedzeniu na 3 miesiące kalendarzowe dla dozorców zamieszkałych w posesji i po 1 miesiącu kalendarzowym wypowiedzenia dla dozorców przychodzących; wypowiedzenie winno nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu kalendarzowym miesiąca poprzedzającego okres wypowiedzenia, tj. 31 grudnia 1939 r. lub 28 lutego 1940 r.; uchylanie się którejkolwiek ze stron od przyjęcia wypowiedzenia umowy o pracę tejże nie przedłuża; niewypowiedzenie umowy o pracę do dnia 28 lutego 1940 r. lub też 31 grudnia 1939 r. włącznie oznacza utrzymanie stosunku najmu na rok następny;

c) wskutek śmierci dozorcy.

Osoba przyjęta na miejsce wcielonego do służby wojskowej, a uprzedzona o tym przez pracodawcę przy przyjęciu, może być zwolniona, po powrocie wcielonego ze służby wojskowej na poprzednie miejsce, bez jakiegokolwiek odszkodowania za dwutygodniowym wypowiedzeniem.

§ 8.

Wypowiedzenie umowy o pracę przez właściciela może być uskutecznione wyłącznie na piśmie i przy tym tylko:

1) przez adnotację w książeczce obrachunkowej,

2) przez wezwanie notarialne,

3) za pośrednictwem któregokolwiek ze stowarzyszeń właścicieli nieruchomości.

§ 9.

Umowa o pracę ulega rozwiązaniu bez uprzedniego wypowiedzenia i bez odszkodowania w przypadkach zaistnienia ważnych powodów, a w szczególności:

a) jeśli dozorca lub mieszkający z nim członek rodziny dopuści się czynu karygodnego przeciwko życiu, zdrowiu, majątkowi lub moralności, mogącego spowodować utratę zaufania do niego, jako dozorcy;

b) jeśli dozorca przez grube niedbalstwo wyrządzi szkodę domowi lub właścicielowi domu;

c) jeśli dozorca zaniedbuje swoje obowiązki, wymienione w orzeczeniu niniejszym.

§ 10.

Dozorca domu może zerwać umowę najmu bez wypowiedzenia, z prawem żądania od właściciela nieruchomości odszkodowania w wysokości trzechmiesięcznych poborów:

a) jeśli pracodawca dopuści się czynnych zniewag lub ciężkiej obrazy czci względem dozorcy lub członków jego rodziny;

b) jeśli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczają się względem dozorcy lub członków jego rodziny czynów, które sprzeciwiają się prawu lub dobrym obyczajom, bądź też nakłaniają ich do takich czynów.

Poza tym dozorca domu może zerwać umowę najmu bez wypowiedzenia i bez prawa odszkodowania, jeśli bez oczywistej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić obowiązków dozorcy.

§ 11.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest niezwłocznie po rozwiązaniu stosunku najmu wydać świadectwo dozorcy na jego żądanie. Świadectwo powinno zawierać dane, dotyczące rodzaju

i czasu zatrudnienia dozorcy u danego właściciela nieruchomości. W świadectwie nie wolno umieszczać żadnych znaków i uwag.

III. Obowiązki dozorcy domowego.

§ 12.

Dozorcy domowi dzielą się na dwie grupy, tj. na dozorców stale zamieszkałych w posesji i dozorców przychodzących.

Grupa I-sza.

Do obowiązków dozorców stale zamieszkałych w posesji należy wykonywanie następujących czynności:

a) dbanie o powierzony mu w opiekę dom;

b) wykonywanie sumiennie i troskliwie wszelkich zarządzeń i zleceń pracodawcy w zakresie obowiązków, należących do dozorcy domowego, jak również meldowanie właścicielowi domu, względnie jego zastępcy, o osobach wprowadzających się lub wyprowadzających się z domu wraz z odnoszeniem zameldowań i wymeldowań, na żądanie właściciela domu lub jego zastępcy, do Zarządu Miejskiego;

c) czuwanie nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców oraz wzywanie w nagłych wypadkach pomocy organów bezpieczeństwa;

d) dbanie o czystość wszystkich dostępnych części domu, a więc: wjazdu, bram, sieni, klatek schodowych, strychu, piwnicy, wychodków, podwórza oraz innych ubikacji, dostępnych dla publicznego użytku, które to części domu winny być zamiatane i sprzątane codziennie; klatki schodowe winny być raz na tydzień zmywane na żądanie właściciela domu lub jego zastępcy;

e) utrzymywanie czystości i porządku na chodniku, jak również na ulicy przed domem, jak również wyrąbywanie lodu, usuwanie śniegu i błota, posypywanie chodników piaskiem itd. z uwzględnieniem przepisów policyjno-sanitarnych;

f) ścisłe stosowanie się w razie epidemii do zleceń władz sanitarnych co do utrzymywania czystości i porządku lub przeprowadzenia dezynfekcji w domu i ubikacjach pomocniczych; o przeszkodach w wykonywaniu tych zleceń winien dozorca donieść właścicielowi lub jego zastępcy;

g) czuwanie nad należytym oświetleniem tych części domu, które w myśl regulaminu winny być oświetlone;

h) dbanie o całość urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, elektrycznych, dzwonków od bram i innych urządzeń publicznych, znajdujących się w domu i ścisłe przestrzeganie regulaminów porządku, wydanych przez Zarząd Miejski lub władze państwowe;

i) otwieranie bramy w porze, w której brama, według przepisów policyjnych, powinna być zamknięta; dozorca nie jest odpowiedzialny w przypadku niezamknięcia bramy przez lokatora, posiadającego klucz od bramy.

Grupa II-ga.

Do obowiązków dozorcy przychodzącego należy:

a) dbanie o czystość wszystkich dostępnych części domu, a więc: wjazdu, bram, sieni, klatek schodowych, strychu, piwnicy, wychodków, podwórza oraz innych ubikacji, dostępnych dla publicznego użytku, które to części domu winny być zamiatane i sprzątane codziennie; klatki schodowe winny być raz na tydzień zmywane na żądanie właściciela domu lub jego zastępcy;

b) utrzymywanie czystości i porządku na chodniku, jak również na ulicy przed domem, wyrąbywanie lodu, usuwanie śniegu i błota, posypywanie chodnika piaskiem itd., z uwzględnieniem przepisów policyjno-sanitarnych;

c) stosowanie się do zleceń władz sanitarnych co do utrzymania czystości i porządku lub przeprowadzenia dezynfekcji w domu i ubikacjach pomocniczych; o przeszkodach w wykonaniu tych zleceń winien dozorca donieść właścicielowi lub jego zastępcy;

d) odnoszenie zameldowań i wymeldowań do Zarządu Miejskiego na żądanie właściciela lub jego zastępcy.

§ 13.

Odpowiedzialność przed władzami za niewykonywanie obowiązków, wymienionych w § 12, ponosi dozorca tak stały, jak i przychodzący, z wyjątkiem przypadków, gdy zostanie stwierdzona wina właściciela domu lub jego zastępcy.

§ 14.

Dozorca otrzymuje od właściciela domu narzędzia niezbędne do pracy jak to: taczkę, drąg żelazny, miotły, łopatę, skrobaczkę, polewaczkę, wapno do dezynfekcji i inne oraz materiały do oświetlenia domu. Właściciel domu obowiązany jest przeznaczyć osobną ubikację do przechowywania powyższych

narzędzi i materiałów. Dozorca powinien wszystkie narzędzia utrzymywać w należytym porządku.

W razie niewydania dozorcy przez właściciela domu narzędzi taksatywnie wymienionych w paragrafie niniejszym, właściciel obowiązany jest wypłacać dozorcy co miesiąc, jednocześnie z pensją, ryczałt za zużycie własnych narzędzi w wysokości: w domach kategorii A—3 zł i w pozostałych — 2 zł.

Właściciel nieruchomości winien wydać dozorcy stale zamieszkałemu w posesji raz do roku, z początkiem roku służbowego, szczelnie zapinany fartuch, a w razie niewydania fartucha, dozorca domowy otrzymuje ryczałt na zakupienie tegoż w sumie 10 zł.

§ 15.

Wszelkie czynności dozorcy, związane z jego stanowiskiem, może wykonywać sam dozorca lub w jego zastępstwie zdolni do wykonywania tej czynności członkowie jego rodziny w wieku od lat 15-tu.

Dozorca, żona jego oraz członkowie jego rodziny nie są obowiązani do wykonywania osobistych posług lub robót na rzecz właściciela domu lub jego zastępcy. Usługi takie mają być oddzielnie wynagradzane według osobnej umowy.

IV. Wzajemne stosunki.

§ 16.

Właścicieli oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie dozorców i ścisłe przestrzeganie warunków umowy.

Dozorców oraz członków ich rodziny zamieszkałych razem obowiązuje grzeczność wobec właścicieli, ich zastępców oraz lokatorów, ścisłe przestrzeganie umowy, pilne i sumienne wypełnianie obowiązków oraz stosowanie się do wszystkich zarządzeń właścicieli lub ich zastępców, jeżeli takowe odnoszą się do wykonywania obowiązków służbowych.

V. Mieszkanie.

§ 17.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest zasadniczo udzielić dozorcy bezpłatnie mieszkanie, możliwie blisko bramy, wraz z wodą i światłem. Mieszkanie powinno być w stanie całkowicie używalnym. Dozorca obowiązany jest utrzymywać mieszkanie w porządku. Trzymanie żywego inwentarza w mieszkaniu jest wzbronione.

Trzymanie żywego inwentarza w ubikacjach przy domu, gdzie nie stoją ku temu na przeszkodzie przepisy policyjno-sanitarne, może mieć miejsce jedynie za zgodą właściciela domu. Dozorca nie może przyjmować do swego mieszkania sublokatorów oraz udzielać przytułku noclegowego.

Mieszkanie dozorcy winno być co najmniej raz na rok bielone na koszt właściciela domu. W razie niewykonania powyższego przez właściciela, bielenie uskutecznia dozorca na koszt własny z prawem regresu do właściciela nieruchomości w drodze sądowej.

Właściciel obowiązany jest udzielić dozorcy bezpłatnie światło elektyczne w ilości 1-ej lampki 16-świecowej na mieszkanie, w razie zaś braku instalacji elektrycznej w mieszkaniu dozorcy, wydawać naftę w ilości 2-ch litrów miesięcznie w porze letniej i 3-ch litrów w porze zimowej.

O ile właściciel z powodu braku odpowiedniego lokalu nie może udzielić dozorcy stałemu mieszkania, obowiązany jest wypłacać jednocześnie z pensją dozorcy stałemu osobny dodatek w wysokości 10 zł miesięcznie.

Po rozwiązaniu stosunku służbowego, przewidzianym w § 7 niniejszego orzeczenia, dozorca obowiązany jest opróżnić zajmowany lokal jednocześnie z dniem zwolnienia z pracy, a najwyżej w ciągu następnych dni 7-iu. Jeżeli zaś jednocześnie ze zwolnieniem z pracy dozorca nie otrzyma całkowitego wynagrodzenia ustalonego przez niniejsze orzeczenie, to zachowuje prawo do dalszego bezpłatnego korzystania z mieszkania służbowego do czasu wypłacenia tego wynagrodzenia lub też do czasu rozstrzygnięcia przez sąd pierwszej instancji powstałego o wynagrodzenie sporu.

VI. Ubezpieczenia i urlopy.

§ 18.

Każdy dozorca domowy winien być ubezpieczony w Ubezpieczalni Społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 19.

W razie choroby dozorcy domowego obowiązki służbowe w jego imieniu wykonuje zastępczo powołany przez dozorcę domu pracownik za wynagrodzeniem w granicach niniejszego orzeczenia, płatnym przez właściciela domu, z prawem potrącenia wypłaconego zastępcy zarobku z wynagrodzenia dozorcy.

Przejściowa choroba dozorcy domowego, trwająca bez przerwy do 4-ch miesięcy, lub powołanie na ćwiczenia wojskowe nie może być powodem do zwolnienia go ze służby.

§ 20.

W razie śmierci dozorcy, rodzinie jego, stale z nim zamieszkałej, przysługuje prawo zajmowania nadal mieszkania w ciągu 3-ch miesięcy, poczynając od dnia 1-go następnego miesiąca po dacie zgonu.

W powyższym okresie rodzina obowiązana jest sama lub przez zastępcę pełnić obowiązki dozorcy za normalnym wynagrodzeniem.

Powyższy obowiązek może być według uznania właściciela nieruchomości zastąpiony przez odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznej pensji wraz ze wszystkimi świadczeniami.

W razie śmierci dozorcy, nie otrzymującego mieszkania służbowego (§ 17), właściciel nieruchomości obowiązany jest wypłacić rodzinie zmarłego, stale z nim zamieszkałej, zasiłek w wysokości jednomiesięcznej pensji ze wszystkimi dodatkami.

§ 21.

Dozorcy domowi mają prawo do korzystania co rok z płatnego nieprzerwalnego urlopu w wysokości: 8 dni po roku pracy i 15 dni po trzech latach pracy.

Na czas swego urlopu dozorca powinien powierzyć wykonywanie swoich czynności bądź dorosłemu członkowi swej rodziny, bądź innej osobie za zgodą właściciela nieruchomości, z zastosowaniem przepisów § 15 niniejszego orzeczenia.

VII. Warunki wynagrodzenia.

§ 22.

Ulice, place i zaułki w Białymstoku pod względem płacy dozorców domowych zaliczone są do następujących trzech klas:

Klasa I-sza:

Ulice: Dąbrowskiego, Marsz. Piłsudskiego, Rynek Kościuszkowski, Giełdowa i Kupiecka bez dodatku przewidzianego w uwadze, Sienkiewicza do 75 i 88, Pierackiego do ul. Ś-to Jańskiej, Żwirki i Wigury, Kilińskiego, Mickiewicza do ul. Ś-to Jańskiej.

Klasa II-ga:

Ulice: Polna, Częstochowska, Nowy Świat, Ś-go Rocha, Ś-to Jańska, Legionowa do Bożnicznej i Brzozowej, Waszyngtona, Mickiewicza od ul. Ś-to Jańskiej do mostu, Kościałkowskiego, Różańska, Kolejowa, Fabryczna do Placu Wyzwolenia, Mazowiecka, Surażska, Białostoczańska, Jurowiecka, Bożniczna, Zamenhofa, Sienkiewicza od 77 i 90 do 81 i 112, Branickiego i Kościelna.

Klasa III-cia:

Wszystkie pozostałe ulice.

§ 23.

Domy i place miasta Białegostoku pod względem płacy dla dozorców domowych są zaliczone do następujących czterech kategorii:

Kategoria A:

Domy 3-piętrowe i więcej oraz 2-piętrowe o 2-ch frontach i 1-piętrowe o 3 frontach.

Kategoria B:

Domy 2-piętrowe i 1-piętrowe o 2 frontach.

Kategoria C:

Domy 1-piętrowe i parterowe o 3-ch i 2-ch frontach.

Kategoria D:

Domy parterowe i place.

§ 24.

Za czynności związane z pełnieniem obowiązków dozorcy otrzymuje tenże oprócz świadczeń, wymienionych w § 17 niniejszego orzeczenia, następujące wynagrodzenie, płatne miesięcznie z dołu, stosownie do podziału ulic, placów i zaułków m. Białegostoku na trzy klasy, zaś posesyj na cztery kategorie, zawartego w §§ 22 i 23 niniejszego orzeczenia:

Dozorcy stale zamieszkali w posesji:

Klasa I-sza				Klasa II-ga				Klasa III-cia			
Kat. A	Kat. B	Kat. C	Kat. D	Kat. A	Kat. B	Kat. C	Kat. D	Kat. A	Kat. B	Kat C	Kat. D
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
70	49	33	24	49	33	24	18	33	24	18	13

Dozorcy przychodzący:

Klasa I-sza				Klasa II-ga				Klasa III-cia			
Kat. A	Kat. B	Kat. C	Kat. D	Kat. A	Kat. B	Kat. C	Kat. D	Kat. A	Kat. B	Kat. C	Kat. D
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
43	30	21	15	30	21	15	11	21	15	11	8

Uwaga: We wszystkich klasach i kategoriach domów, w których mieszczą się przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe, warsztaty rzemieślnicze, zatrudniające więcej niż 3 osoby, urzędy państwowe i komunalne, szkoły, szpitale, banki, hotele, restauracje, domy zajezdne itp. instytucje wynagrodzenie określone w tabelach płac zwiększa się o 20%.

O ile zaś w nieruchomości mieszczą się tylko sklepy o wyłącznie detalicznym handlu — to wynagrodzenie określone w tabelach zwiększa się o 10% przy 1 do 3 sklepach włącznie, a o 20% powyżej 3 sklepów.

Jeżeli ściany domu wychodzą na dwie lub więcej ulic, to wynagrodzenie dozorcy oblicza się według ulicy najwyższej klasy.

§ 25.

W przypadkach wyjątkowych, na żądanie którejkolwiek ze stron, sąd pracy władny jest orzec wynagrodzenie inne, aniżeli ustalone niniejszym orzeczeniem.

§ 26.

Wykonywanie przez dozorcę pracy poza obsługiwaną posesją, jak również zamieszkiwanie poza obrębem tej posesji, nie uszczupla prawa dozorcy do wynagrodzenia i świadczeń .

§ 27.

Zrzeczenie się z góry wynagrodzenia za pracę jest nieważne.

Białystok, dnia 30 maja 1939 r.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

Przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej:
(—) *inż. J. Kandiak*
Inspektor Pracy 32 Obwodu

Członkowie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości:
(—) *St. Brosz*
Sędzia Sądu Grodzkiego w Białymstoku

Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Świechowski*
Referendarz Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 108295. 22.VI.1939. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**